

14de zondag door jaar B

Mc. 6, 1-6

Inleiding.

We vieren dat Jezus als profeet zich openbaart in de lijn van de profeten van Israël. We lezen vandaag ook uit de profeet Ezechiël. Wat dat is, profetisme, profeet-zijn, daarover wil ik straks wat verder nadenken. Beginnen doen we zoals altijd met ons te verootmoedigen als we om ontferming vragen.

Preek.

Beste broeders en zusters, als we kijken naar de geschiedenis van het Bijbelse Israël, dan is de Babylonische ballingschap in de 6de eeuw voor Christus bijna het meest grote dieptepunt in de geschiedenis van het volk. De koning wordt met de elite afgevoerd naar Babel, de tempel en het paleis van de koning worden vernietigd, Jeruzalem wordt verwoest. Alles wat hoorde bij het Verbonden: het land, de koning, de tempel, het was er niet meer. In die situatie heeft de profeet Ezechiël, de 1ste lezing van vandaag, gewerkt.

U kent misschien wel het bekende verhaal uit Ezechiël 37 over het dal van de dorre doodsbeenderen. Daar wordt een dal geschetst van dode mensen die door de Geest van God weer levend worden. In de uitleg van veel exegeten gaat dat verhaal over het herstel van het gevallen Israël. Ezechiël mag in dat 37ste hoofdstuk aankondigen dat de ballingschap niet het laatste woord zal hebben, maar dat er weer leven zal komen in die dorre doodsheid van de ballingschap.

Maar zover is het nog niet: vandaag lezen we uit het 2de hoofdstuk van de profeet Ezechiël, en daar gaat het vooral over de omstandigheid van het volk. En daarmee komen we ook bij de vraag: wat is de rol geweest van Ezechiël en van de andere profeten die we in het O.T. tegenkomen?

Vaak denken wij bij het woord “profeet” aan iemand die de toekomst kan voorspellen. Maar in de Bijbel is een profeet niet allereerst een toekomstvoorspeller, maar veeleer iemand die heel nauwgezet, vanuit zijn relatie met God, de cultuur analyseert, de cultuur peilt en dan helaas, zoals vandaag, moet concluderen dat Israël niet volgens de geboden van God leeft, dat Israël het verbond verbroken heeft dat God met zijn volk gesloten heeft. De profeet in de Bijbel is daarom allereerst een wachter bij dat verbond. En zodra de profeet ziet dat het verbond niet beleefd wordt, treedt hij op en spreekt harde woorden zoals vandaag in de 1ste lezing: “Dit is een opstandig volk”.

Jezus staat in de profetische traditie van Israël. Vandaag komen we Hem tegen in de synagoge van zijn vaderstad. Maar we horen dat ook Hij te maken heeft met opstandige, ongelovige mensen, mensen die Hem niet aanvaarden als profeet:

“Een profeet wordt overal geëerd, behalve in zijn eigen vaderstad”. En daarom lijkt Hij ook onmachtig om dingen te doen die horen bij het profetschap.

We hebben ook geluisterd vandaag naar de 2de Korintebrief, waar het gaat over St. Paulus die als missionaris het Middellandse Zeegebied heeft rondgetrokken met alle energie die in hem was om overal de naam van Christus te verkondigen, Maar ook hij, zo zegt hij vandaag, heeft te maken gehad met benauwdheid, met tegenslag, met tegenstand, met vervolging. Zijn profetisch optreden als missionaris had niet zoveel succes.

Als we kijken naar vandaag, dan is, denk ik, voor mensen paus Franciscus een profeet: iemand die de cultuur peilt in het licht van Gods woord, de wachter bij het verbond dat God in Christus met ons gesloten heeft. En daarom roept hij op om er te zijn voor de armen, de kleinen, om aandacht te hebben voor de vluchtelingen, om niet de grenzen te sluiten voor mensen die in nood zijn, daarom komt hij op voor onze aarde als Gods schepping die bedreigt wordt door het gedrag van ons, mensen. Tegelijkertijd is de paus vanuit zijn diepe relatie met Jezus Christus degene die oproept tot gemeenschap, tot onderlinge verbondenheid, blijft hij als één van de weinige morele leiders in de wereld van vandaag een oproep doen om te stoppen met het geweld in Oekraïne en Gaza.

Broeders en zusters, hoe is dat hier in Eindhoven, hoe is het hier in de parochie als het gaat om trouw te zijn aan Christus? Zijn wij werkelijk een gemeenschap van mensen die onderling verbonden zijn? Of zijn we, in de lijn met de cultuur van vandaag, een gemeenschap van individualisten? Is het los zand, of is het een hechte, op elkaar betrokken gemeenschap? Dat is de vraag die ge u kunt stellen als we gehoor willen geven aan de Bijbelse oproep.

Wat in ieder geval kan helpen is het parochiehuis wat ik vandaag mag inzegenen. Het is daarom een genoegen dat ik gevraagd ben om naar hier te komen. Want het zal een huis zijn voor allerlei activiteiten. Zoals u hier in de kerk bijeenkomt voor de liturgie, zo zal er in het parochiehuis aandacht zijn voor catechese, voor diaconale activiteiten, voor de opvang van daklozen, voor het familiepastoraat en voor nog zoveel andere activiteiten die horen bij een levende, vitale parochie. Zo kunnen wij laten zien dat wij, vanuit het verbonden in Christus, aan ons leven gestalte geven. Geen los zand, maar een echte onderlinge gemeenschap die leert, die dient, die viert, die er is voor de kleinen en kwetsbaren van de stad. Want ook in dit rijke Eindhoven, in deze brainport, zijn er nog genoeg mensen die aan de verkeerde kant van de streep zitten en die helemaal niet zelfstandig en zelfredzaam zijn zoals vaak in onze liberale cultuur naar voren wordt geschoven. En als het erop aankomt zijn we allemaal niet zelfredzaam, zijn we allemaal mensen die elkaar nodig hebben, die op elkaar betrokken zouden moeten zijn om samen het leven te leven, en samen op weg te gaan naar God.

Zo, broeders en zusters, mag ik u vanochtend feliciteren met het nieuwe parochiehuis. Maak er gebruik van, laat het een huis zijn waar veel mensen komen, waar ze het onderlinge verbond beleven, altijd weer vanuit de diepe betrokkenheid op Hem in wie wij God hebben mogen zien: Jezus Christus, onze Heer. Amen.

Mgr. G. de Korte, bisschop